

Vastaus Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 23 muun valtuutetun aloitteeseen toimitilojen turvaamiseksi järjestöille

VD/5015/00.02.00.03/2018

IL/RÅ/MN/HR/MT/NJ

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä sekä 23 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

"Järjestöillä on vantaalaisten hyvinvoinnin edistäjinä tärkeä ja kasvava merkitys tulevaisuudessa. Osallistuminen järjestöjen toimintaan vähentää suoraan muun muassa sosiaali-, terveys- ja sivistystoimen kustannuksia, ehkäisee ennalta ongelmia ja palvelee kaupungin hyvinvointistrategian toteuttamista. Siksi järjestöille on kiireesti turvattava toimintaan sopivat tilat.

Vuonna 2015 kaupunginhallituksen yleisjaoston hyväksymässä asukastilaohjelmassa kuvattiin kuntalaispalveluiden hallinnoimien asukastilojen ja järjestötilojen käyttö, tarkoitus ja tavoitteet lähtien siitä, että ohjelma ohjaa jatkossa niiden suunnitelmallista kehittämistä kaupungin strategian mukaisesti.

Ohjelmaan sisältyi asukas- ja järjestötilojen määrittelyn ja hallinnoimisen periaatteiden kuvauksen lisäksi kartoitus käytössä olleista tiloista kaupungin suuralueittain sekä palveluverkkoverkkosuunnitelmaan liittyvänä tilojen kehittämisen tavoitteena, että jokaisella suuralueella on vähintään yksi järjestöjen yhteiskäytössä oleva tila.

Edes mainittu vähimmäistavoite ei edelleenkään toteudu. Lisäksi vantaalaiset järjestöt toimivat hyvin erilaisissa ja -tasoisissa tiloissa, eikä asukkaiden osallisuus mahdollisuutena harrastaa ja vaikuttaa elinoloihinsa järjestöjen kautta ole likimainkaan yhdenvertaista. Osa järjestöistä toimii kaupungin omistamissa kiinteistössä ja osa kaupungin edelleen vuokraamissa tiloissa, mutta osalla ei ole tyydyttäviä tiloja ollenkaan eikä mahdollisuuksia saada niitä esimerkiksi kustannussyistä. Alueiden välillä on myös tiloissa huomattavia eroja, ja useilla alueilla tilat ovat ahtaita kasvaneille käyttäjämäärille.

Järjestöissä koetaan myös kaupungin jättävän ne toimialojensa pompoteltavaksi, kun tilakysymysten ratkeamiseen vaikuttaa, mistä mikin yhdistys on saanut tilansa järjestettyä. Samaten epävarmuutta luo se, että asukaspalvelujen rooli asukas- ja järjestötilojen vastuutahona ei ole riittävän selkeä. Lisäksi puuttuu toimintamalli siitä, mihin ohjataan järjestöt, joiden käytöstä poistuu tila esimerkiksi peruskorjauksen, vesivahingon, tilojen riittämättömyyden tai muun syyn takia.

Järjestötaloa tai vastaavaa yhtä järjestöille tarkoitettua tilaa ei liene mahdollista rakentaa kaikkiin kaupunginosiin, mutta ongelma voidaan ja on tarkoituksenmukaista korjata järjestämällä tiloja, joita voidaan käyttää lähes ympärivuorokautisesti eri järjestöjen kesken, osana kaupungin avointa ja vaikuttavaa kansalaistoimintaa sekä kuntapalveluja.

Esitämme, että asukaspalvelut

- päivittää pikaisesti asukastilaohjelman ja tuo sen kaupunginhallituksen tai sen yleisjaoston käsiteltäväksi;
- huolehtii siitä, että jokaisella suuralueella järjestöillä on vähintään yhteiskäytössä oleva tila toimintaansa syyskaudella 2018;
- tarkentaa tavoitteita siitä, millaisia tiloja järjestöille tarvitaan tulevaisuudessa, miten toimitiloja tarjotaan, kaavoitetaan ja rakennetaan yhdessä järjestöjen ja kaupungin toimijoiden kanssa;

- laatii strategian, joka varmistaa, että käytössä olevat tilat palvelevat monikäyttöisesti eri kuntalaisryhmiä.

Kaupunginvaltuusto 28.5.2018 § 15

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Asukaspalveluiden toimiala toteaa aloitteesta seuraavaa:

Kaupungin palveluverkon kehittämistä ja toimitilainvestointisuunnittelua ohjaa kaupunkitasoinen *palveluverkkosuunnitelma*. Palveluverkkosuunnittelun tavoitteena on palvelutarpeiden mukaisen taloudellisesti ja toiminnallisesti tehokkaan sekä monikäyttöisen palveluverkon kehittäminen. Palveluverkkosuunnitelma vuosille 2018–2027 on kaupunginvaltuuston käsiteltävänä syksyllä 2018.

Asukaspalveluiden toimialalla kuntalaispalvelut vastaavat asukastilojen ylläpitämisestä ja järjestötilojen toiminnallisesta hallinnoinnista. Kuntalaispalveluiden tilojen käytön suunnitelmalliseksi kehittämiseksi ja toimintakonseptin sekä käyttövuoromaksujen päivittämiseksi on laadittu *asukas- ja järjestötilaohjelma*. Tähän ohjelmaan on laadittu tilojen kehittämistavoitteet kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman pohjalta. Kuntalaispalveluiden asukas- ja järjestötilaohjelma tullaan päivittämään sen jälkeen, kun kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma vuosille 2018–2027 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa. Päivittäminen tapahtunee osana vuonna 2019 laadittavaa järjestöyhteistyön toimintaohjelmaa ja tuodaan aikanaan yleisjaostoon päätöksentekoa varten.

Kaupunkitasoisessa palveluverkkosuunnitelmassa tavoitteena on, että asukkailla on riittävästi kokoontumis- ja yhteiskäyttötiloja ja että jokaisella Vantaan suuralueella on tulevaisuudessa vähintään yksi järjestöjen yhteiskäytössä oleva tila. Järjestöt saavat tiloja käyttöönsä hakemalla käyttövuoroja asukastiloista tai kaupungin muista tiloista ulkopuolisen käytön periaatteiden mukaisesti. Asukastiloja, nuorisotiloja, kouluja ja päiväkoteja sekä liikuntatiloja käyttävät lukuisat järjestöt harrastus-, kokoontumis- ja kerhotoimintaansa. Asukastiloista voidaan antaa käyttövuoroja läpi päivän ja kaupungin muista tiloista silloin, kun niitä ei käytetä toimialojen omaan perustoimintaan. Esimerkiksi eläkeläisjärjestöillä on perinteisesti ollut arkipäivisin käyttövuoroja asukastiloista ja nuorisotiloista.

Järjestöjen käytettävissä olevia asukastiloja ja nuorisotiloja on tällä hetkellä (syksyllä 2018):

Aviapoliksen suuralue

Pakkalan nuorisotila Wintti.

Hakunilan suuralue

Skomarsin torppa, Ystävän kammari, Hakunilan, Kolohongan ja Länsimäen nuorisotilat ja Kilpakujan asukastila.

Kivistön suuralue

Asukastilat Rubiini ja Katrinebergin kartano, Nuorisotila Kannu.

Koivukylän suuralue

Asukastila Kafnetti, Havukosken nuorisotila.

Korson suuralue

Korson ja Mikkolan nuorisotilat.

Myyrmäen suuralue

Asukastila Myyrinki, Nuorisotilat Arkki, Martinlaakso ja Pähkinärinne, eläkeläisjärjestöjen kesäkäyttöön
Buldersin torppa.

Tikkurilan suuralue

Asukastilat Silkinportin toimintakeskus ja Kansalaistoiminnan keskus Leinikki, Hiekkaharjun nuorisotila 36 ja Nuorten monitoimitila Liito.

Järjestöt voivat hakea käyttövuoroja myös suuralueilla sijaitsevista koulujen, päiväkotien, oppilaitosten, kulttuurin, kirjastojen ja liikunnan tiloista sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ulkopuoliseen käyttöön soveltuvista tiloista.

Lisäksi asukaspalvelut tukee tilavuokra-avustuksin joidenkin järjestöjen toimintaa heidän nimikkotiloissaan. Osa näistä järjestötiloista voi olla usean järjestön käytettävissä yhteiskäyttötiloina. Tiloja, joissa yhteiskäyttö on mahdollista, ovat Königstedtin entisen koulun järjestötila Seutulassa, Kotiseututalo Pâkas Kuninkaalassa ja Ruusupaviljongin järjestötila Korsossa. Tilojen käyttömahdollisuuksia hallinnoivat niiden vuokralaisyhdistykset.

Haasteena tilojen käytössä on vastata järjestöjen muuttuviin käyttötarpeisiin. Nykyiset tilat ovat esimerkiksi voineet käydä pieniksi eläkeläisjärjestöjen kasvaville ryhmille. Palveluverkkosuunnitelmassa vuosille 2018–2027 esitetään, että jokaisella suuralueella tulee olla asukkaiden ja järjestöjen tarpeisiin vastaavat tilat. Uusi asukastila on suunnitteilla Leinelään. Koivukylän ja Myyrmäen suuralueiden keskusta-alueiden kehittyessä vanhat asukastilat siirtyvät uusiin tiloihin, Koivukylässä uuden kirjaston yhteyteen. Hakunilaan on suunnitteilla tilan perustaminen yhteistyössä kumppaneiden ja kaupungin toimialojen kanssa. Tikkurilan alueella selvitetään asukastilatoimintojen keskittämistä paremmin saavutettaviin tiloihin. Tikkurilaan rakennettavan uuden monitilatoimistotalon valmistuttua kaupungintalon tiloja on mahdollisesti osoitettavissa myös asukkaiden ja järjestöjen käyttöön. Korsossa nuorisotila muuttaa toimintansa monitoimikeskus Lumoon ja vapautuvan nuorisotilan käyttämistä asukastilana selvitetään. Uusilla alueilla, esimerkiksi Aviapoliksessa, asukastilat toteutetaan tarvittaessa yhdessä vapaa-ajan palvelujen ja kirjaston kanssa.

Aloitteessa on esitetty huoli siitä, että järjestöt kokevat olevansa toimialojen pompoteltavina ja että Vantaan asukaspalveluiden rooli asukas- ja järjestötilojen vastuutahona ei ole selkeä. Vantaan asukastilaverkko on muotoutunut vuosien varrella niin, että eri toimialojen hallinnoimia asukastiloja on keskitetty nykyiselle asukaspalvelujen toimialalle. Pelkästään asukkaiden ja järjestöjen käyttöön osoitettuja tiloja on luontevaa hallinnoida asukaspalveluiden kuntalaispalveluissa. Kaupungin muiden toimitilojen eli tilojen, joiden ensisijainen käyttötarkoitus on kunkin toimialan oma toiminta, hallinnointi on luontevaa tapahtua kyseisillä käyttäjätoimialoilla. Koulujen, päiväkotien ja monitoimitilojen vapaa-ajan käytön ja liikuntatilojen hallinnointi on keskitetty sivistystoimen liikuntapalveluille. Tilojen ulkopuolisen käytön periaatteita on yhtenäistetty, jotta käyttövuorojen myöntäminen järjestöille olisi tasavertaista eri toimialojen hallinnoimissa tiloissa. Käyttövuorojen myöntämisyjärjestys ja maksuperusteet on laadittu huomioiden toimialojen erilaisten kohderyhmien tarpeet. Asukaspalvelut tukee ensisijaisesti terveyttä ja hyvinvointia edistävää toimintaa. Sivistystoimen toimialalla on etusijalla lasten ja nuorten harrastustoiminta.

Aloitteessa on myös esitetty, että kaupungilla ei ole toimintamallia järjestöjen käyttämän tilan poistuessa käytöstä. Kun tila on väliaikaisesti pois käytöstä esimerkiksi korjauksen takia, kaupunki pyrkii etsimään tilojen toiminnoille väistötilan. Koska kaupungin toimitilojen tulee olla tehokkaassa käytössä, ei vapaana olevia tiloja useinkaan ole saatavilla. Väistötiloja etsitään ensisijaisesti kaupungin omasta tilakannasta ja tarvittaessa ulkoa vuokraamalla. Väistötilat ovat pääsääntöisesti myös järjestöjen käytettävissä, mutta aina ei ole mahdollista löytää olosuhteiltaan ja varustukseltaan alkuperäisten tilojen kaltaisia tiloja.

Tilakeskuksen tehtävänä on hankkia tiloja kaupungin toimialojen käyttöön. Kaupungin toimitiloja käyttävien järjestöjen tilatarpeisiin vastaaminen on tiloja käyttävien toimialojen tehtävä. Tilakeskus ja kaupungin toimialat tekevät yhteistyötä tilojen etsinnässä.

Vantaan kaupungin tavoitteena on, että uusia asuinalueita suunniteltaessa otetaan jo kaavoituksessa huomioon asukastilojen tarve. Kaupungin toimitilahankkeissa toteutetaan yhteiskäytön edistämisen periaatetta. Uudet tilat suunnitellaan monikäyttöisiksi ja ulkopuolisen käytön mahdollisuus huomioidaan kulunvalvonnassa ja lukituksissa. Tilojen yhteiskäytön edistäminen edellyttää varausjärjestelmien tehokasta käyttöä ja järjestelmän jatkuvaa kehittämistä.

Kaupunginhallitus 24.9.2018 § 14

Asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtaja vs:n esitys:

Päätetään

- a) antaa Sosialidemokraattiselle valtuustoryhmälle sekä 23 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle asukaspalvelujen vastaus kaupunginhallituksen vastauksena
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liite:

- allekirjoitettu aloite toimitilojen turvaamisesta järjestöille

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 8.4. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtaja vs. Iiris Lehtonen; kuntalaispalvelujen järjestökoordinaattori Harri Raita, puh. 040 585 9877, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi